

Príloha č. 3_Formulár žiadosti o spoluprácu

ŽIADOSŤ

*o spoluprácu na pilotnej schéme: Budovanie kapacít pre oblasť
participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC/regionálnej územnej
samosprávy*

Žiadateľ/VÚC:	Nitriansky samosprávny kraj
Meno a priezvisko štatutára:	doc. Ing. Milan Belica, PhD.
Adresa sídla žiadateľa:	Rázusova 2A, 949 01 Nitra
Počet zamestnancov VÚC:	
Právna forma:	803 - Samosprávny kraj
DIČ:	2021611999
IČO:	37 861 298

Názov verejnej politiky:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030 (PHRSR NSK do roku 2030)
Odborný garant za VÚC:	Mgr. Ján Veteráni – vedúci odboru strategických činností
Názov MNO:	Centrum priestorových a strategických štúdií, občianske združenie (CPTŠ)
Odborný garant za MNO:	Ing. Ľubomír Jamečný, PhD., podpredseda združenia
Právna forma:¹	Nezisková organizácia
DIČ:	2022089102
IČO:	30858364
Kontaktná osoba za VÚC/meno:	JUDr. Eva Gyurovszká Ing. arch. Viera Juricová – Melušová
<ul style="list-style-type: none"> • pracovná pozícia: 	odborný referent pre implementáciu oddelenia prípravy a riadenia projektov EÚ vedúca oddelenia stratégie a programov regionálneho rozvoja
<ul style="list-style-type: none"> • telefónne číslo: 	037/6925983
<ul style="list-style-type: none"> • mail: 	viera.melusova@unsk.sk
Kontaktná osoba za MNO/meno:	Ing. Vladimír Ondrejčka, PhD.

¹ [1] oprávnené MNO sú:

- občianske združenia v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov,
- neziskové organizácie, založené v súlade so zákonom NR SR č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov;
- nadácie, založené v súlade so zákonom č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- organizácie založené podľa osobitného predpisu (napr. účelové organizácie zriadené cirkvou, SČK, organizácie s medzinárodným prvkom s organizačnou zložkou v SR, a i.)
- záujmové združenie právnických osôb založené v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

• pracovná pozícia:	Projektový manažér
• telefónne číslo:	0908 450 650
• mail:	vladimir.ondrejicka@gmail.com

VŠEOBECNÉ ÚDAJE O VÚC

Základné údaje o samosprávnom kraji – rozloha územia, počet obyvateľov, počet okresov, špecifiká územia a priority VÚC vo vzťahu k Agende 2030.

Nitriansky kraj svojou rozlohou 6 344 km² zaberá takmer 13 % územia Slovenskej republiky. Nitriansky samosprávny kraj k 31. 12. 2019 mal 675 106 (ŠÚSR) trvale žijúcich obyvateľov, pričom z celkového počtu obyvateľov bolo 52,30 % žien. Hustota obyvateľstva na 1 km² bola 106,48 obyvateľov. V Nitrianskom kraji sa nachádza 354 obcí, z ktorých má 15 štatút mesta (ŠÚSR, 2019). Podiel mestského obyvateľstva tvorí 45,0 % zo všetkých obyvateľov kraja.

Podľa územno-správneho usporiadania v zmysle zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. sa člení na 7 okresov: Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce. Rozlohou najmenším okresom kraja je okres Šaľa (355,9 km²) a najväčším je okres Levice (1 551,1 km²), ktorý je zároveň aj najväčším okresom SR.

V súčasnom platnom Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 - 2022 boli identifikované nasledujúce prioritné oblasti rozvoja NSK: hospodárstvo, ľudské zdroje, životné prostredie, dopravná a technická infraštruktúra. Tieto priority sú vo vzťahu k národným prioritám Agendy 2030. V zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov § 7 bod 1, NSK vypracúva PHRSR v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a je vypracovaný podľa záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie regiónu. V intenciách tohto zákona a v súlade s návrhom národnej stratégie rozvoja „Vízii a stratégii rozvoja Slovenska do roku 2030“, ktorá radikálne mení zaužívané prístupy riadenia a myslenie je nevyhnutné vypracovať PHRSR NSK do roku 2030 v zmysle nového strategického riadenia a plánovania v regióne. NSK bude sledovať spracovaním PHRSR NSK do roku 2030 aj efektívnu a účinnú reakciu na zmeny vonkajších podmienok, priority Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj OSN, výzvy a priority definované EÚ pre nové programovacie obdobie 2021-2027 a hlavné implementačné dokumenty Agendy 2030 v SR vrátane Národnej stratégie regionálneho rozvoja.

MOTIVÁCIA

Prečo má vaša inštitúcia záujem zapojiť sa do procesu budovania kapacít v oblasti riadeného zapájania verejnosti do tvorby verejných politik?

Problémom, ktorý dlhodobo riešia viaceré samosprávy, je pretrvávajúca nízka súčinnosť s aktérmi regionálneho rozvoja pri tvorbe a implementácii stratégií a zlá dostupnosť nástrojov regionálneho rozvoja pre kľúčové cieľové skupiny/jednotlivca. Súčasný zákon o podpore regionálneho rozvoja nezaraďuje medzi subjekty regionálneho rozvoja podnikateľské subjekty, školy ani ďalších kľúčových hráčov. Tvorba strategických dokumentov regionálneho rozvoja, príprava, monitorovanie a hodnotenie projektov, ale aj účasť v projektoch s podporou fondov EÚ boli dlhodobo nedostupné pre kľúčové cieľové skupiny kvôli neustále sa zväčšujúcej administratívnej náročnosti a nedostatočného reflektovania aktuálnych potrieb na lokálnej a regionálnej úrovni. K tomu prispieva aj skutočnosť, že 86 % obcí v SR má menej ako 2000 obyvateľov a 39 % dokonca menej ako 500 obyvateľov, čím sa limituje vytváranie adekvátnych kapacít pre strategické i operatívne riadenie rozvoja na úrovni jednotlivých obcí. (zdroj: Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030).

Hlavným impulzom pre zapojenie do projektu na podporu budovania kapacít pre participatívnu tvorbu verejných politik je snaha prostredníctvom efektívnejšieho a účinnejšieho strategického manažmentu rozvoja NSK dosiahnuť zlepšenie kvality života občanov a podmienok pre rozvoj ekonomických aktivít na území NSK, lepšie a účinnejšie reagovať na aktuálne výzvy, ako sú ekonomická transformácia, demografický vývoj, globálna klimatická zmena a rozvoj občianskej

spoločnosti. Projekt sa bude odvíjať od tvorby kľúčového strategického rozvojového dokumentu VÚC, ktorým je PHRSR avšak založí systém participatívneho plánovania, rozhodovania a implementácie v celom novo definovanom systéme strategického manažmentu VÚC, ktorý bol pripravený v rámci výzvy ÚPVII. Tento prístup rozšíri účinnosť projektu a posilní udržateľnosť jeho výsledkov.

Impulzom pre širšie participatívne spracovanie PHRSR NSK do roku 2030 je aj zámer definovať rámce pre implementáciu nových inovatívnych prístupov a metód k manažmentu rozvoja NSK umožňujúcich adresnejšie a efektívnejšie usmerňovanie sociálneho, ekonomického a environmentálneho rozvoja NSK na báze participatívneho plánovania a implementácie smerujúcej k integrácii rôznych sektorálnych politík, rôznych úrovní územnej samosprávy a rôznych subjektov verejného a súkromného sektora a občianskej spoločnosti. Zároveň tieto prístupy by mali umožniť lepšie využitie iniciatív a kooperačných štruktúr na území NSK, ktoré svojou činnosťou prispievajú k rozvoju kraja.

NÁVRH VEREJNEJ POLITIKY

Identifikujte verejnú politiku ktorú plánujete realizovať participatívne – so zapojením verejnosti pri zohľadnení podmienok Výzvy.

V rámci Výzvy máme záujem realizovať participatívne verejné politiky, ktoré prispejú k vnútroštátnej implementácii Agendy 2030 v previazaní na základné priority a Návrh národných priorít Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, schválených vládou SR 13. júna 2018 a to „Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí“ – nové strategické riadenie na regionálnej úrovni.

Náš zámer vychádza z platnej legislatívy. V zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov § 7 bod 1 a Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií, ktorá bola schválená Uznesením Vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017, vyšší územný celok vypracúva PHRSR v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a postupuje podľa záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie regiónu. V intenciách tohto zákona a v súlade s prípravou nového programového obdobia EÚ 2021-2027, ako aj v súlade s návrhom národnej stratégie rozvoja „Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030“, ktorá radikálne mení zaužívané prístupy riadenia a myslenie, chce NSK prostredníctvom projektu realizovať nové strategické riadenie založené na participácii sociálno-ekonomických partnerov, rozšírenie a skvalitnenie strategicko-analytických kapacít pre tvorbu verejných politík. Tento proces chceme realizovať prostredníctvom spolupráce s občianskym združením - Centrom priestorových a strategických štúdií, čím bude zabezpečená zvýšená odbornosť a profesionalita, inštitucionalizácia a skvalitnenie vybavenia, aby tieto kapacity „podporované smart technológiami“ boli v reálnom čase schopné poskytnúť logistickú a dátovú podporu participačnému procesu rozhodovania a implementácie rozvojových stratégií NSK. Vzhľadom k týmto skutočnostiam je nevyhnutné vypracovanie nového PHRSR NSK do 2030. Participatívne spracovanie tohto dokumentu je o to významnejšie, že v jeho rámci bude zdefinovaná integrovaná územná stratégia pre VÚC, ktorá bude rámcovať čerpanie štrukturálnych fondov EÚ v nasledujúcom programovacom období.

ÚČEL VEREJNEJ POLITIKY

Stručne východiskovú situáciu vo vzťahu k navrhovanej politike, resp. faktoroch, ktoré ju v súčasnosti ovplyvňujú. Podrobnejšie popíšte potreby cieľovej skupiny/cieľových skupín, ktorých sa verejná politika týka. Popíšte, prečo si myslíte, že je dôležité, aby boli tieto cieľové skupiny zapojené do participatívnej tvorby verejnej politiky. Ako chcete využiť ich potenciál a čo od nich v čase prípravy, tvorby a implementácie verejnej politiky očakávate?

Zlepšenie kvality verejnej správy patrí k prioritám rozvoja Slovenskej republiky a je aj verejnosťou veľmi citlivo vnímaným problémom a výzvou. Základnou výzvou v tejto oblasti je potreba lepšej koordinácie a zosúladovania a synergického pôsobenia prierezových politík pod

vedením kľúčových inštitúcií verejnej správy, čo pomôže zlepšiť prepojenie politik a strategických rozhodnutí s plánovanými výdavkami, identifikovať nedostatky, odstrániť rozpočtovú fragmentáciu a zbytočné duplicity na národnej aj regionálnej úrovni.

S ohľadom na rozsah problematiky, ktorú NSK rieši, na tvorbu, prezentáciu a rozvoj kultúrnych hodnôt a kultúrnych aktivít a stará sa o ochranu pamiatkového fondu, utvára podmienky na rozvoj cestovného ruchu a koordinuje tento rozvoj, koordinuje rozvoj telesnej kultúry a športu a starostlivosť o deti a mládež, spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí je potrebné cielene zamerať pozornosť na rozvoj týchto oblastí činnosti NSK postupne a v úzkej súčinnosti tak, aby bol zabezpečený komplexný rozvoj územia, zabezpečené potreby obyvateľov s ohľadom na environmentálne a ekonomické podmienky.

Do procesu strategického riadenia a plánovania na regionálnej a miestnej úrovni je dôležité zapájať všetkých partnerov, ktorých sa proces týka. Okrem subjektov verejného sektora sa na definovaní a realizácii stratégie rozvoja územia podieľajú aj podnikateľský a tretí sektor.

V rámci vypracovaného návrhu Vstupnej správy PHRSR NSK do roku 2030, boli identifikovaní súčasní kľúčoví, ako aj potenciálni regionálni partneri (v členení na subjekty reprezentujúce súkromný a tretí sektor), ktorí sa podieľajú na regionálnom a miestnom rozvoji v rámci Nitrianskeho samosprávneho kraja. Výstupy uvedeného návrhu vstupnej správy (s ohľadom na veľkosťnú a sektorovú štruktúru podnikateľských subjektov a zameranie organizácií neziskového sektora) sa môžu stať východiskom pre reprezentatívny výber subjektov súkromného a tretieho sektora pri zostavovaní partnerstiev na regionálnej a miestnej úrovni v NSK. Vnútorňa štruktúrovanosť dokumentu oslovujúc špecifiká jednotlivých regiónov v rámci VÚC, založená na participatívnom definovaní jednotlivých priestorových celkov pre územnú spoluprácu a následne špecifických územne a vecne založených stratégií rozvoja sa stane základom pre efektívnosť využitia všetkých zdrojov a osobitne zdrojov verejného sektora vrátane zdrojov EÚ. Územné partnerstvá zamerané na rozvoj regiónu významnou mierou prispievajú k efektívnemu využívaniu zdrojov územia, zvyšujú kapacitu územia pripravovať a implementovať dobré rozvojové projekty prostredníctvom zapojenia partnerov do procesu plánovania a prijímania rozhodnutí na regionálnej a miestnej úrovni.

Participácia sociálno-ekonomických partnerov (ďalej aj aktéri rozvoja) na procese tvorby PHRSR NSK je predpokladom nielen širokej akceptácie stratégie a nástrojom dosiahnutia konsenzu o jej podobe, ale je predovšetkým podmienkou účasti aktérov rozvoja na jej implementácii. Proces tvorby a obsah PHRSR musia byť jasne koncentrované na zhodnotenie potenciálu rozvoja VÚC, na kľúčové výzvy, problémy a limity, osobitne na tie, ktoré sú ako kritické vnímané občanmi a ostatnými aktérmi rozvoja v regióne. Pritom je treba venovať pozornosť aj očakávaným výzvam a problémom vyplývajúcim z vývoja okolitého socioekonomického a prírodného prostredia, prevencii, zmierňovaniu a kompenzácií ich negatívnych vplyvov. Proces tvorby PHRSR NSK musí mať na zreteli vyváženosť a synergiu medzi podporou hybných síl rozvoja VÚC a uplatnením princípu solidárnosti voči znevýhodneným skupinám obyvateľstva, regiónom, obciam a územiám.

PHRSR NSK do roku 2030 by mal definovať novú koncepciu rozvoja a nové smerovanie rozvoja NSK rámcované novou kvalitou rozumného – SMART rozvoja využívajúc nové smart prístupy, techniky a technológie vo všetkých oblastiach života NSK s cieľom prispieť ku lepšej konkurencieschopnosti ekonomiky, environmentálnej a sociálnej udržateľnosti rozvoja a tým kvalite života občanov NSK. Koncepcia rozvoja SMART ekonomiky bude nadväzovať na zhodnotenie a novelizáciu Regionálnej inovačnej stratégie 2021 - 2027 pre NSK.

SPOLUPRACUJÚCA MNO

Identifikujte spolupracujúcu mimovládnu organizáciu/organizácie a popíšte ich úlohu. Vymenujte kľúčových expertov za MNO, ktorí budú do participatívneho procesu tvorby verejnej politiky zapojení (so zámerom využiť know-how, expertízu, kreativitu MNO v procese tvorby verejných politik a tým skvalitniť samotné rozhodnutie VÚC).

Centrum priestorových a technických štúdií ako občianske združenie pôsobí v oblasti strategického plánovania regiónov, miest a obcí už takmer dve desaťročia. Jeho spolupracovníci (Marta Mikušová, predseda, Ing. Ľubomír Jamečný, PhD., podpredseda, Ing. Vladimír Ondrejčíka, PhD., Ing. Milan Husár, PhD. doc. PhDr. Dagmar Petříková, PhD., Mgr. Silvia Ondrejčíková, PhD.) odborne viedli participatívne procesy PHRSR, podieľali sa na tvorbe príručky strategického manažmentu, metodiky participatívnej tvorby PHRSR, na príručkách participácie v procesoch strategického environmentálneho hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie, v medzinárodných a európskych projektoch strategického plánovania garantovali problematiku participácie verejnosti, spolupracovali na tvorbe návrhu úvodného dokumentu pre PHRSR NSK do roku 2030, na tvorbe koncepcie strategického manažmentu NSK a ďalších. Úzka spolupráca CPTŠ so SPECTRA CE EU pri STU ako medzinárodnou platformou pre priestorové plánovanie a koordinátorom medzinárodnej platformy Urban Innovation umožňuje bezprostredný transfer know how a najlepšej praxe zo zahraničia do praxe na Slovensku s rešpektovaním jej špecifik.

V projekte bude CPTŠ poskytovať podporu pri budovaní vlastných kapacít NSK pre manažment participatívnych procesov ako integrálnej súčasť strategického manažmentu rozvoja samosprávneho kraja prostredníctvom prístupu „learning by doing“ pri tvorbe PHRSR VÚC. V manažmente participatívneho procesu na úrovni definovania a tvorby špecifických stratégií pre strategicko-plánovacie regióny v rámci NSK bude podporovať transferom vlastných skúseností a skúseností zo zahraničia tvorbu permanentných štruktúr participatívneho manažmentu rozvoja v nich a na úrovni NSK ako predpoklad nielen úspešného definovania verejných politík ale predovšetkým ich úspešnej a efektívnej participácie.

NÁVRH ROZPOČTU V EUR

VÝDAVKY	SPOLU	DOTÁCIA	SPOLUFINANCOVANIE
priame	184 000	174 800	9 200
paušálne	16 000	15 200	800
S p o l u	200 000	190 000	10 000

Čestné vyhlásenie žiadateľ'a

Ja, dolupodpísaný žiadateľ doc. Ing. Milan Belica, PhD., predseda NSK

čestne vyhlasujem, že:

- všetky informácie obsiahnuté v žiadosti o spoluprácu a všetkých jej prílohách sú úplné, pravdivé a správne,
- budem rešpektovať a dodržiavať navrhnutý rámec aktivít pilotnej schémy,
- s pomocou ÚSV ROS budeme cielene podporovať ďalšie vzdelávanie zamestnancov VÚC v oblasti participatívnej tvorby verejných politík a zapájania verejnosti do vecí verejných na úrovni - manažéra/koordinátorov participácie, ostatných odborných zamestnancov na riadiacich pozíciách úradu, ostatných relevantných zamestnancov, ktorých sa participatívna tvorba verejnej politiky priamo týka,
- zabezpečím finančné prostriedky na spolufinancovanie projektu **5% vo výške 10 000,- Eur** tak, aby nebola ohrozená jeho implementácia,
- splňam podmienky poskytnutia príspevku uvedené v príslušnej výzve

Titul, meno a priezvisko štatutárneho orgánu:

doc. Ing. Milan Belica, PhD.,

Názov subjektu: Nitriansky samosprávny kraj

Podpis:

Miesto podpisu: Nitra,

Dátum podpisu: 17. APR. 2020